

Konsekvensutredning – Årsredovisning i mindre företag (K2)

Inledning

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet när den överväger nya eller förändrade regler göra en konsekvensutredning och dokumentera denna.

BFN överväger att ge ut allmänna råd om årsredovisning i mindre företag.

Reglerna ska kunna tillämpas av företag som är mindre företag enligt de gränsvärden som anges i årsredovisningslagen (1995:1554) och som väljer att inte tillämpa K3-regelverket Årsredovisning och koncernredovisning (BFNAR 2012:1). Reglerna ska inte kunna tillämpas av företag som är moderföretag i en större koncern eller är moderföretag i en mindre koncern och som upprättar koncernredovisning.

BFN:s konsekvensutredning dokumenteras i denna konsekvensanalys. Analysen utgår från de frågeställningar som finns i förordningen.

1. Beskrivning av problemet och vad BFN vill uppnå.

Idag finns K2-regelverk för årsredovisning med förenklade regler för mindre aktiebolag (BFNAR 2008:1) och mindre ekonomiska föreningar (BFNAR 2009:1). Något K2-regelverk för årsredovisning för andra företagsformer finns inte utan de har att välja mellan att tillämpa BFN:s huvudregelverk för årsredovisning K3-regelverket Årsredovisning och koncernredovisning eller antingen BFN:s äldre normgivning eller Redovisningsrådets rekommendationer. Redovisningsrådet finns inte längre och deras rekommendationer uppdateras följaktligen inte. BFN har tidigare, innan K-projektet, anpassat en del av Redovisningsrådets rekommendationer till att bättre passa mindre icke-noterade företag. Sedan BFN år 2004 inledde K-projektet har BFN inte tagit fram någon ytterligare anpassningsnormgivning av Redovisningsrådets rekommendationer. BFN:s äldre normgivning för företag som inte har något K2-regelverk för årsredovisning består av ett stort antal allmänna råd, rekommendationer och uttalanden med regler som behandlar olika sakområden. För vissa företagsformer, t.ex. stiftelser och handelsbolag, saknas i stort sett redovisningsregler som är särskilt anpassade till just dessa företagsformer.

Syftet med att ta fram ett regelverk om årsredovisning i mindre företag är att det ska finnas ett samlat regelverk med förenklade regler för samtliga företagsformer. Genom regelverket får företagen *ett* enda dokument med regler som också kompletteras med regler på hittills oreglerade områden. Reglerna för de mindre företagen ska vara enkla, tydliga och heltäckande normer och inte bygga på bedömningar och principer bl.a. genom att antalet bedömningar och valmöjligheter minskas. Detta regelverk är ett led i K-projektet med samlade regler för olika företagskategorier.

Ett nytt EU-direktiv innebär att årsredovisningslagen (1995:1554), ÅRL, har ändrats genom propositionen Tydligare redovisningsregler och nya rapporteringskrav för utvinningsindustrin (prop.2015/16:3). Detta medför att BFN:s båda nuvarande K2-regelverk för årsredovisning i mindre aktiebolag respektive mindre ekonomiska föreningar måste uppdateras för att stämma överens med ÅRL.

BFN har lämnat ett antal brevsvår angående tolkningen av bestämmelser för att upprätta en årsredovisning enligt de nuvarande K2-regelverken för årsredovisning. BFN:s tolkningar i brevsvaren behöver arbetas in i K2-regelverken. Detta för att tillämparna ska få en så fullständig bild som möjligt över vad som gäller i en viss redovisningsfråga i *ett* enda dokument och för att minska risken för felaktig tillämpning av redovisningsreglerna till följd av att tolkningar finns spridda i flera dokument.

Ett antal frågeställningar och synpunkter, både externa och interna, har identifierats. Även dessa frågeställningar och synpunkter behöver beaktas och de föranleder vissa nödvändiga ändringar för att regelverket ska vara tydligt och ändamålsenligt.

2. Beskrivning av vilka alternativa lösningar som finns för det BFN vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd.

Alternativet är att inte ge ut *ett samlat* regelverk utan att i stället ha kvar nuvarande regler (BFN:s äldre normgivning). Ett sådant alternativ innebär att reglerna finns spridda i ett stort antal dokument och att reglerna inte alltid är anpassade till mindre företags förutsättningar att tillämpa dem. Det alternativet försvårar för tillämparna samt innebär ibland också mindre lämpliga regler. Alternativet att ha ett samlat regelverk *för varje företagsform*, medför fler regelverk som innebär ett större antal dokument och en större regelmassa att hantera och förhålla sig till. Det gäller t.ex. för redovisningskonsulter som arbetar med olika företagsformer.

Att inte uppdatera de nuvarande K2-regelverken för årsredovisning med anledning av ändringarna i ÅRL till följd av det nya EU-direktivet medför att dessa K2-regelverk inte stämmer överens med lagreglerna i ÅRL.

Att inte beakta BFN:s brevsvår samt övriga identifierade frågeställningar och synpunkter innebär otydliga regler. Det försvårar för tillämparna om det råder ovisshet om vad som gäller i ett särskilt fall. Att inte arbeta in de tolkningar BFN gjort i brevsvaren försvårar också för tillämparna. Olika tolkningar försämrar jämförbarheten mellan årsredovisningar och kan till och med i vissa fall leda till felaktig redovisning.

3. Vilka som berörs av regleringen.

Företag som ska avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning och som är mindre företag enligt gränsvärdena i årsredovisningslagen. Exempel på sådana företag är aktiebolag, ekonomiska föreningar, handelsbolag med juridisk person som delägare och de flesta stiftelser.

Företag som inte är skyldiga att upprätta en årsredovisning kan frivilligt välja att göra det i stället för årsbokslut. De kan då tillämpa reglerna om årsredovisning i mindre företag.

4. Vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser som regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen.

Bokföringsnämnden saknar tillräckligt detaljerat jämförelsematerial för att kunna göra en bedömning av de kostnadsmissiga konsekvenserna för företagen. Även om det inte har varit möjligt för BFN att mäta effekten av att införa ett samlat regelverk med förenklade regler är det nämndens bedömning att regelverket kommer att leda till lättnader i den administrativa bördan och att det därmed innebär en kostnadsbesparing.

Alternativet, att bibehålla den äldre normgivningen eller att inte ha något förenklat regelverk för årsredovisning utan endast K3-regelverket för årsredovisning innebär att arbetet med att upprätta årsredovisning försvåras genom fler bedömningar och valmöjligheter, vilket i sin tur kan innebära en högre kostnad för företagen när de ska upprätta årsredovisning. Ett samlat regelverk medför också att det blir enklare för företagen att hålla sig uppdaterade vid eventuella framtida ändringar i regelverket.

5. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Enligt EU:s redovisningsdirektiv är vissa företag, t.ex. aktiebolag och handelsbolag med juridisk person som ägare, skyldiga att upprätta årsredovisning. I svensk lagstiftning finns krav i bokföringslagen och årsredovisningslagen att även andra företag ska avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning. Det gäller t.ex. ekonomiska föreningar, de flesta stiftelser samt vissa ideella föreningar.

Förslaget på regelverk för årsredovisning i mindre företag kompletterar ÅRL och går inte utöver de krav som följer av EU-direktivet i kombination med svensk lagstiftning.

6. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser.

För aktiebolag och ekonomiska föreningar anpassas tidpunkten då reglerna ska börja gälla till ikraftträdandebestämmelserna till lagändringarna i ÅRL. Detta innebär att reglerna ska tillämpas på årsredovisningar som avser räkenskapsår som påbörjas närmast efter den 31 december 2015. Vad gäller ändringar som inte föranleds av lagändringarna i ÅRL kommer BFN göra en bedömning om det finns skäl att de ändringarna ska börja gälla senare.

För övriga företag beräknas reglerna börja gälla för räkenskapsår som påbörjas närmast efter den 31 december 2016.

Sedan K-projektet med samlade regelverk inleddes lämnar BFN information fortlöpande om hur projektet framskrider. Vid behov kommer BFN att genomföra särskilda informationsinsatser med anledning av regelverket.

7. Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen.

Eftersom det är ett frivilligt regelverk som mindre företag som gör årsredovisning kan välja att tillämpa kan BFN inte uppskatta antalet företag som berörs.

Företag som gör årsredovisning är verksamma i alla branscher.

Regelverket kan tillämpas av de flesta företag som är mindre företag enligt gränsvärdena i ÅRL.

8. Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Skyldighet att avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning gäller redan idag för de företag som anges i 6 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078), BFL.

Tidsåtgången för att upprätta en årsredovisning varierar stort mellan företagen bl.a. beroende på verksamhetens inriktning och omfattning samt företagets organisation och kunskap.

Genom regelverket samlas reglerna hur en årsredovisning i ett mindre företag upprättas i *ett* dokument, vilket kan antas innebära en minskad tidsåtgång för att upprätta årsredovisningen och därmed minskade administrativa kostnader.

9. Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen.

Inga. Företagen upprättar redan idag årsredovisning och har kostnader för det arbetet.

10. I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen.

Regelverket påverkar inte konkurrensförhållandena för företagen. Företagen upprättar redan idag årsredovisning och regelverket är frivilligt att tillämpa.

11. Hur regleringen kan komma att påverka företagen i andra avseenden.

Genom att reglerna samlas i *ett* dokument och att regelverket kompletteras med regler på hittills oreglerade områden samt att regelverket innehåller förenklade regler med färre bedömningar och valmöjligheter förenklas det för företagen att upprätta årsredovisning. Detta kan antas medföra en minskad tidsåtgång med minskade administrativa kostnader som följd.

Till viss del finns en anpassning i regelverket till bestämmelserna i inkomstskattelagen (1999:1229), vilket medför att företagets tidsåtgång för att upprätta inkomstdeklaration kan antas minska genom att antalet justeringar som behöver göras i deklarationen minskar.

12. Behov av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

I K-projektet med samlade regelverk för företag av olika storlek innefattas en generell hänsyn till små företag på så sätt att regelverket för årsredovisning i mindre företag ska vara enkelt, tydligt och heltäckande samt inte bygga på bedömningar och principer.